

הַלְבוֹת שְׁנָנוֹת פֶּרֶק יב

א. כָּל דָּבָר שְׁחִיבִין עַל שְׁגָגָתוֹ חֲטָאת קְבוּעָה אִם שְׁגָגוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בַּהוֹרָאָה, וְהוֹרוּ לְהַתִּירוֹ, וְשְׁגָגוּ הָעַם בַּהוֹרִיתָן, וַעֲשׂוּ הָעַם וְהֵם סוּמְכִין עַל הוֹרִיתָן, וְאַחֵר כִּךְ נֹדַע לְבֵית דִּין שֶׁטָּעוּ הָרִי בֵּית דִּין חִיבִין לְהַבִּיא קָרְבֵּן חֲטָאת עַל שְׁגָגָתָן בַּהוֹרָאָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא עָשׂוּ הֵן בְּעֶצְמָן מַעֲשֵׂה: שְׂאִין מִשְׁגִּיחִין עַל עֲשִׂית בֵּית דִּין כָּלֵל, בֵּין עָשׂוּ בֵּין לֹא עָשׂוּ אֲלֹא עַל הוֹרִיתָן בִּלְבָד. וְשֶׁאֵר הָעַם פְּטוּרִין מִן הַקָּרְבֵּן, וְאַף עַל פִּי שֶׁהֵם הָעוֹשִׂין מִפְּנֵי שִׁתְּלוֹ בְּבֵית דִּין.

ב. וְמָה הוּא הַקָּרְבֵּן שֶׁמִּבִּיאִין עַל שְׁגָגָה זֹה: אִם בַּעֲבוּדָה זָרָה שְׁגָגוּ וְהוֹרוּ מִבִּיאִין פֶּרֶ לְעוֹלָה וְשֶׁעִיר לַחֲטָאת, מִכָּל שִׁבְט וְשִׁבְט; וְקָרְבֵּן זֶה הוּא הָאֹמֹר בַּפֶּרֶשֶׁת שֶׁלַח לךְ, "וְהִיָּה, אִם מֵעִנִּי הָעֵדָה נַעֲשֶׂתָה לְשְׁגָגָה" (במדבר טו, כד) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁבַּשְׁגָּגָת עֲבוּדָה זָרָה הוּא מִדְּבָר. וְאִם בְּשֶׁאֵר כִּרְתוֹת שְׁחִיבִין עַל שְׁגָגָתָן חֲטָאת קְבוּעָה, שְׁגָגוּ וְהוֹרוּ מִבִּיא כָּל שִׁבְט וְשִׁבְט פֶּרֶ חֲטָאת; וְזֶה הוּא הָאֹמֹר בַּפֶּרֶשֶׁת וַיִּקְרָא "וְאִם כָּל-עֵדֶת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁגּוּ" (ויקרא ד, יג).

ג. נִמְצְאָתָ לְמַד, שֶׁאִם שְׁגָגוּ בֵּית דִּין הַגָּדוֹל בַּהוֹרִיָּה בַּעֲבוּדָה זָרָה מִבִּיאִין כָּל הַקֹּהֵל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָרִים עוֹלוֹת, וְשְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁעִירִים חֲטָאוֹת; וְהֵן הַנִּשְׂרָפוֹת, שֶׁהָרִי דָמָם נִכְנָס לִפְנִים; וְהֵם הַנִּקְרָאִין שְׁעִירֵי עֲבוּדָה זָרָה. וְאִם בְּשֶׁאֵר הַמִּצְוֹת שְׁגָגוּ, מִבִּיאִין שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָרִים חֲטָאוֹת; וְהֵן הַנִּשְׂרָפוֹת, מִפְּנֵי שֶׁדָּמָם נִכְנָס לִפְנִים. וְכָל פֶּרֶ מִהֵן נִקְרָא פֶּרֶ הָעֵלֶם דָּבָר שֶׁלֹּא צָבֹר, שֶׁנֶּאֱמָר "וְהִקְרִיבוּ הַקֹּהֵל" (ויקרא ד, יד) כָּל קֹהֵל וְקֹהֵל: וְכָל שִׁבְט וְשִׁבְט קְרוּי קֹהֵל, שֶׁנֶּאֱמָר "וַיַּעֲמֵד יְהוֹשֻׁפֶט, בַּקֹּהֵל יְהוּדָה" (דברי הימים ב כ, ה).

ד. בֵּין שֶׁעָשׂוּ כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי בֵּית דִּין שֶׁהוֹרוּ, בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מַעוֹט מִנֵּין הַשִּׁבְטִים, בֵּין שֶׁעָשׂוּ רַב הַשִּׁבְטִים, אֵף עַל פִּי שֶׁהֵן מַעוֹט כָּל יִשְׂרָאֵל מִבִּיאִין כִּמְנִיֵן כָּל הַשִּׁבְטִים פֶּרֶ לְכָל שִׁבְט, וּבַעֲבוּדָה זָרָה פֶּרֶ וְשֶׁעִיר לְכָל שִׁבְט: שֶׁאֵף אֵלּוֹ שֶׁלֹּא חֲטָאוּ, מִבִּיאִין עַל יְדֵי הַחוּטָאִים. אֲפֹלוּ עָשָׂה שִׁבְט אֶחָד בִּלְבָד, וְהוּא רַב הַקֹּהֵל הָרִי כָּל הַצָּבֹר מִבִּיאִין שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָרִים, וּבַעֲבוּדָה זָרָה שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי פָרִים וְשְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׁעִירִים.

ה. בֵּית דִּין שֶׁנִּסְתַּפֵּק לָהֶן אִם שְׁגָגוּ בַּהוֹרָאָה, אוֹ לֹא שְׁגָגוּ אֵינֶן חִיבִין בְּאֶשֶׁם תְּלוּי, שֶׁנֶּאֱמָר "וְנוֹדַעְהָ, הַחֲטָאת . . ." (ויקרא ד, יד): עַד שֶׁתּוֹדַע וְאַחֵר כִּךְ יִתְחַיְבוּ בַּקָּרְבֵּן, כִּמוֹ שִׁיתְּבָאֵר.

ו. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים שְׁבִית דִּין חִיבִין, וְאֵלּוֹ הָעוֹשִׂים עַל פִּיהֶם פְּטוּרִין מִן הַקָּרְבֵּן בְּשֶׁהִיוּ הַמּוֹרִים בֵּית דִּין הַגָּדוֹל שְׁלִשְׁבָעִים וְאַחֵד, וְהִיָּה רֹאשׁ יְשִׁיבָה עִמָּהֵן בַּהוֹרִיָּה, וְהִיָּה כָּלֵן רְאוּיִין לַהוֹרָאָה, וְיִטְעוּ כָּלֵן אוֹ רֶבֶן בְּדָבָר זֶה שֶׁהוֹרוּ בוֹ, וְיִוְרוּ בַּפְּרוּשׁ וַיֹּאמְרוּ לָעַם מִתְּרִין אַתֶּם לַעֲשׂוֹת; וְכֵן אֵלּוֹ שֶׁשִּׁמְעוּ מִבֵּית דִּין, אִם אָמְרוּ לְאַחֵרִים יֹאמְרוּ לָהֶם מִתְּרִים אַתֶּם לַעֲשׂוֹת, וַיַּעֲשׂוּ כָּל הַקֹּהֵל אוֹ רַבּוֹ עַל פִּיהֶם, וְהִיָּה הָעוֹשִׂים שׁוֹגְגִים עַל פִּיהֶם וּמִדָּמִים שֶׁהִדְבֵּר שֶׁהוֹרוּ בוֹ כֶּדֶת הוֹרוֹ; וְיִוְרוּ לְבַטֵּל מִקְצֵת וּלְקַיֵּם מִקְצֵת, לֹא שִׁיעֲקֻרוּ כָּל הַגּוֹף; וְכִשְׁיִוָּדַע לָהֶם, יִדְעוּ גּוֹפוֹ שֶׁלְּדָבָר שֶׁהוֹרוּ בוֹ בַּשְּׁגָגָה.

ז. בְּכָל אֵלּוֹ הַמֵּאֲרָעִים הוּא שֶׁיְהִיוּ בֵּית דִּין חִיבִין בַּקָּרְבֵּן,

וְהַעֲשֵׂה עַל פִּיהֶם פֶּטוּר. אָבֵל אִם חָסַר אֶחָד מִכָּל אֱלֹהֵי הַדְּרָכִים
הָרִי בֵּית דִּין, פֶּטוּרִין מִן הַקֶּרֶבֶן; וְכָל מִי שֶׁשָּׂגַג וַעֲשָׂה מַעֲשֶׂה,
מֵבִיא חֲטָאת קְבוּעָה עַל שִׁגְגָתוֹ.